pastatas mūrytas iš XVIII a. I pusės laikotarpiui būdingų plytų (ikiklasicistinio standarto, 11x6,5 cm, 25x12x5,5 cm, 27x14x6 cm ir panašaus dydžio), tarpusavyje rištų pilkšvos spalvos trapiu kalkių skiediniu. Plytų rišimo būdas be sistemos. Apie 80 cm gylyje pasiektas arkinės konstrukcijos pamato skliauto viršus. Žemiau grindinio stebėtas jau minėtas XVIII a. sluoksnis. Po juo šurfo ŠR dalyje 1,7–1,8 m gylyje aptikta netašytų akmenų grindinio liekanų (2 pav.). Pastarasis glūdi žemiau pamato arkos, todėl galima manyti, kad grindinys yra ankstesnio laikotarpio nei tirtas pastatas. Įžemis šurfe nepasiektas, tirta iki grindinio viršaus.

Vilniaus St. 28

In October 2014, a field evaluation (one 2x1.5 m test pit, a total of 3 m^2) was conducted on the plot at Vilniaus St. 28 in the protected territory of the old city of Vilnius (Fig. 1). Mixed 20th-century layers formed during the laying of utility lines were recorded under the pavement surface in the test pit. Below this, an 18th-century cultural layer with second half of the 16th–18th-century structural ceramics and household pottery was recorded. The remains of a foundation from the same period, i.e. the 18th century, were discovered (Fig. 2). At the project depth of 1.7–1.8 m, the remains of a cobble paving were discovered in the NE part of the test pit. Sterile soil was not reached.

Jonas Stankus

Žvalgomieji tyrimai Olandų gatvėje 21A

2014 m. gegužės mėnesį atlikti žvalgomieji tyrimai Olandų g. 21A. Sklypas yra Stalo kalno piliakalnio ŠV papėdėje. Ši teritorija patenka į Vilniaus senamiesčio (UK 16073) bei Vilniaus senojo miesto vietos su priemiesčiais (UK 25504) teritorijas. Iki šiol šiame sklype platesnės apimties archeologiniai tyrimai nevykdyti. Tyrimų metu ištirti penki 5x5 m dydžio plotai. Plotai 2 ir 5 tyrimų metu praplėsti, tad iš viso ištirtas bendras 142 m^2 plotas.

Plotuose 1 ir 2 aptiktos pastatų, greičiausiai šioje teritorijoje stovėjusių XIX a. pabaigoje – XX a. I pusėje, liekanų. ***Plote 1*** archeologiškai vertingas kultūrinis sluoksnis suardytas statant ir eksploatuojant pastatus, bet jis matomas perkasų sienelėse, besitęsiantis už tirtų plotų ribų. ***Plote 2*** aptiktas akmenų grindinys bei iš akmenų ir plytų mūryto pastato pamato fragmentai. Tyrimų metu grindinio nuspręsta neardyti, tačiau norint išsiaiškinti sluoksnių stratigrafiją bei pasiekti įžemį plotas praplėstas 1 m į ŠR, kur nėra pamatų ar grindinio. Praplėtimo vietoje kaip ir plote 1 kultūrinis sluoksnis apardytas. Plote 2 aptikta rudos molio masės žiestos glazūruotos ruda ir žalia glazūra bei neglazūruotos buitinės keramikos šukių ir frontalaus koklio fragmentas.

Plotas 3 tirtas sklypo viduryje esančios terasos viršuje. Jis orientuotas ŠR–PV kryptimi. Nuėmus velėną atidengtas įžemis – baltos spalvos smėlis. Ties P perkasos kampu aptikta duobė, užpildyta plytgaliais, metalo laužu ir kitokiomis XX a. šiukšlėmis. Taip pat rastos 3 taisyklingo kvadrato formos 1x1 m dydžio dėmės, dvi dėmės šalia ŠV sienelės, viena šalia PR sie-

nelės. Visų 3 dėmių viduryje aptikta sutrūnijusių medinių rąstų liekanų, apdėtų akmenimis ir plytomis. Šiame plote kultūrinio sluoksnio ar archeologiškai vertingų radinių neaptikta.

Plotas 4 tirtas R sklypo dalyje. Plote nuo paviršiaus iki 2–2,2 m fiksuoti supiltiniai pilkos ir juodos anglingos žemės sluoksniai, juose aptikta įvairaus metalo laužo, stambių gyvulių kaulų, plytų ir jų fragmentų, akmenų, įvairios keramikos šukių: rudos ir pilkos molio masės, žiestos, dengtų ruda ir žalia glazūra koklių fragmentų (1 pav.). Po juodos spalvos sluoksniu atidengtas rudos spalvos 0,8–1 m storio molingas sluoksnis. Jame aptikta pavienių gyvūnų kaulų. Sluoksnis tęsėsi iki 2,8–3 m gylio. Žemiau aptiktas tamsiai pilkos spalvos apie 20–30 cm storio sluoksnis, kuriame rasta gyvūnų kaulų, keletas keramikos šukių, vienas pakraštėlis su bangelės ornamentu (2 pav.).

Plotas 5 tirtas sklypo P dalyje. 30–40 cm gylyje R ploto dalyje ir 50–60 cm gylyje nuo paviršiaus ploto V dalyje po šviesiu gelsvos spalvos smėlio sluoksniu atidengtas 20–40 cm storio tamsiai rudos spalvos sluoksnis. Jame radinių neaptikta. Po rudos spalvos sluoksniu 1,2–1,3 m gylyje ploto V dalyje ir 30–90 cm gylyje R dalyje pasiektas tamsiai rudos spalvos sluoksnis. Sluoksnio storis perkasos ŠR kampe siekė 50 cm, ploto R dalyje – apie 20–30 cm. Šiame sluoksnyje aptikta gyvūnų kaulų, degėsių bei keletas žiestos keramikos šukių, dvi šukės su bangelės ornamentu (3 pav.). Taip pat sluoksnio apačioje prieš pat įžemį 1,8 m gylyje aptikta rudos molio masės su stambiomis granito priemaišomis, lipdytos keramikos šukė bei dvi titnago nuoskalos (4 pav.).

Plotuose 1 ir 2 aptiktos pastatų, greičiausiai šioje teritorijoje stovėjusių XIX a. pabaigoje – XX a. I pusėje, liekanų. Archeologiškai vertingas kultūrinis sluoksnis suardytas statant ir eks-

1 pav. Plote 4 rasti koklių fragmentai. J. Stankaus nuotr.

Fig. 1. Stove tile fragments discovered in area 4.

2 pav. Plote 4 aptikta keramika. J. Stankaus nuotr.

Fig. 2. Pottery discovered in area 4.

3 pav. Plote 5 aptikta keramika. J. Stankaus nuotr.

Fig. 3. Pottery discovered in area 5.

4 pav. Plote 5 rasta keramikos šukė ir titnago nuoskalos. J. Stankaus nuotr.

Fig. 4. A potsherd and flint flake discovered in area 5.

ploatuojant pastatus, bet jis matomas perkasų sienelėse, besitęsiantis už tirtų plotų ribų. Plotuose 4 ir 5 fiksuotas 2–3,6 m storio kultūrinis sluoksnis, kurio didžioji dalis supilta XIX–XX a. lyginant teritoriją bei nukasant buvusią kalvą (ploto 3 vietoje). 3,1–3,3 m gylyje plote 4 ir 1,4–1,5 m gylyje plote 5 fiksuotas tamsiai pilkos spalvos 20–40 cm storio kultūrinis sluoksnis, kuriame aptikti žmogaus veiklą liudijantys artefaktai – gyvulių kaulai, degėsiai, keramika. Pagal rastą medžiagą sluoksnis galėtų būti siejamas su Kreivosios pilies egzistavimo laikotarpiu, t. y. XIII–XIV a., kadangi sluoksnis neintensyvus, galima manyti, jog ši teritorija minimu laikotarpiu nebuvo intensyviai eksploatuojama.

The field evaluation at Olandų St. 21 A

In May 2014, a field evaluation was conducted at Olandų St. 21 A. The remains of buildings that stood on the plot in the late 19th – first half of the 20th century were discovered in areas 1 and 2. The archaeologically valuable cultural layer was destroyed in erecting and maintaining the buildings, but is visible in the trench walls and continues beyond the boundaries of the excavated area. A 2–3,6 m thick cultural layer was recorded in areas 4 and 5, the greater part of which is fill layers created in the 19th–20th centuries in levelling the relief. A 20–50 cm thick grey layer, which, based on the discovered material (Figs. 1–4), could be connected with the period of the *Curvum Castrum*'s existence, i.e. the 13th–14th centuries, was recorded under the fill layers.

Saulius Sarcevičius,
Vitalija Veževičienė

Archeologiniai tyrimai Malūnų gatvėje 6A

2013 m. lapkričio – 2014 m. gegužės mėnesiais Vilniuje, XIX a. pabaigos pastato viduje Malūnų g. 6A buvo atlikti detalieji tyrimai. Iki įžemio ištirtas 167 m^2 plotas. Šioje vietoje 2008–2009 m. jau buvo atliekami žvalgomieji tyrimai bei žvalgymai. Tuo metu V bei R fligeliuose nuo esamo grindų lygio buvo nukastas nuo 70 cm iki 1 m gylio kultūrinis sluoksnis, kurį tyrėjai datavo XIX–XX a., 60–70 cm gylyje fiksuoti XIX a. mūrinio užstatymo fragmentai. Įžemis buvo pasiektas tik žvalgomųjų tyrimų metu iškastų 8 šurfų (32 m^2) vietose. V fligelyje (patalpoje 1a) buvo iškasti šurfai 1–4, R (patalpoje 1b) – šurfai 5–8. Šių žvalgomųjų tyrimų metu nustatyta, kad nuo nukasto žemės paviršiaus lygio (H_{abs} 97,00–97,20 m) V fligelyje įžemis nesuardytose vietose fiksuotas 0,9–1,3 m gylyje (įžemis pasiektas H_{abs} 96,00–96,40 m). Perkasimų vietose įžemis fiksuotas 1,8 m gylyje. Radinių aptikta tik šurfe 1. Jie datuoti XVII–XIX a. Panašūs gyliai buvo fiksuojami ir R fligelyje (*ATL 2008 metais*, V., 2009, p. 404–406).